

JULIUS OBRIE (1849-1929)

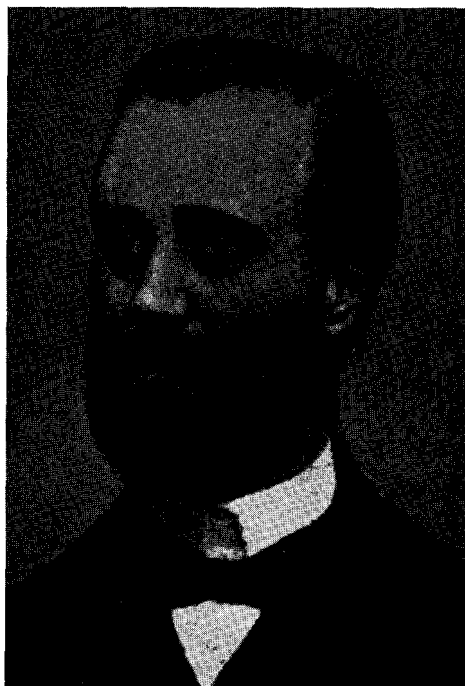
1897

Jan, Julius Obrie werd geboren te Gent op 16 maart 1849 en overleed er op 20 november 1929.

Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Koninklijk Atheneum te Gent en aan het St. Barbara-college van dezelfde stad. Nadien studeerde hij aan de Gentse Rijksuniversiteit, waar hij op 14 augustus 1872 de titel van doctor in de Rechten verwierf.

Na het beëindigen van zijn studiën werd hij advocaat bij het Hof van Beroep te Gent tot 19 mei 1876, toen hij tot vrederechter van het kanton Waarschoot werd benoemd. Op 23 december 1885 werd hij rechter bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde en werd in dezelfde functie op 25 augustus 1889 benoemd aan de rechtbank van Eerste Aanleg te Gent, waarvan hij op 26 maart 1896 ondervoorzitter werd.

Julius Obrie was vóór W.O.I. een zeer aktieve voorvechter van de vernederlandsing van het openbare leven in Vlaanderen, inzonderheid van het rechtsleven. Als zoon van de vlaamsgezinde deurwaarder Obrie, die te Gent samen met Dr. Snellaert het „Vlaamsch Verbond” stichtte, mengde hij zich als jonge vlaamsgezinde advocaat onmiddellijk in de strijd



voor het afdwingen van de eerste vlaamse taalwetten, inzonderheid deze op het gebruik van het nederlands in strafzaken van 1873. In november van datzelfde jaar nog stichtte hij, samen met Mr. Albert Fredericq, de Vlaamse Conferentie der Gentse Balie. Ook was hij in 1877 medestichter te Gent van de letterkundige vereniging „De Snellaertkring”, waarvan hij later erevoorzitter werd.

Toen in 1886, onder het ministerie Beernaert, aan een lange verzuchting van de Vlaamse Beweging werd voldaan door de oprichting van de Kon. Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, werd Julius Obrie, pas 37 jaar oud, op 27 oktober 1886 onmiddellijk van bij de stichting tot werkend lid verkozen. Zijn eerste benoeming bij het hoger rijksonderwijs verkreeg hij niet te Gent,

maar te Luik. Ingevolge de eerste vlaamse taalwetten op het gerecht werden in 1890 door de regering aan beide rijksuniversiteiten nederlandse leergangen in het strafrecht en de strafrechtspleging opgericht. In oktober 1890 werd Julius Obrie titularis van deze leergangen te Luik en kwam pas zeven jaar nadien over naar Gent.

Bij K.B. van 5 maart 1897 werd hij tot gewoon hoogleraar benoemd aan de Rijksuniversiteit te Gent en belast met het onderwijs in het notarieel recht en de notariële praktijk.

Ondertussen bleef hij zeer actief in de Vlaamse Beweging. Op 8 oktober 1893 werd hij verkozen tot voorzitter van het „Nationaal Vlaamsch Verbond” en op 31 oktober van datzelfde jaar tot ondervoorzitter van de „Vlaamsche Volksraad”. Als dusdanig heeft hij een rol gespeeld bij het afdwingen in 1898 van de „Gelijkheidswet”.

Julius Obrie heeft zich zeer bijzonder ingespannen voor de vestiging van een zuivere Nederlandse rechtstaal in Vlaanderen. De Nederlandse versie van de wetten, die sedert 1898 een officieel karakter kregen, liet veel te wensen over. De motie, die Julius Obrie door de „Vlaamsche Volksraad” op 30 april 1899 liet stemmen, is kenschetsend voor zijn houding en bewaart nog steeds haar actualiteit :

„Overwegende dat het Vlaamsche volk het grootste belang stelt in een degelijken Nederlandschen tekst der Belgische wetten;

Overwegende dat een gebrekkige Nederlandsche tekst onvermijdelijk voor gevolg zou hebben, dat de tegenstanders van Vlaanderens taalrecht de uitoefening van dit recht opnieuw mochten betwisten door de bewering als zouden de Vlamingen niet eens in staat zijn om in eigen taal behoorlijk wetteksten te leveren; Overwegende dat het met de waardigheid evenals met het stoffelijk en zedelijk belang van het Vlaamsche volk strookt, dat de Nederlandsche wetteksten ten minste zoo goed zouden zijn als de Fransche;

Aangezien de wetteksten, die van de vertaaldiensten uitgaan, aan bovengestelde eischen niet altijd voldoen;

De Wetgevende Kamers worden verzocht onverwijld de noodige maatregelen te nemen om dien betreurenswaardigen toestand te verhelpen.”

De belangrijke rol van Julius Obrie in de vooroorlogse Vlaamse Beweging blijkt o.m. ook uit het feit dat hij op 27 augustus 1899 optrad als voorzitter van het Comité bij de inhuldiging van het monument van Jan-Frans Willems op het St. Baafplein te Gent.

Als lid van de Kon. Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde heeft hij een zeer drukke bedrijvigheid ontplooid. Zoals blijkt uit haar Verslagen en Mededelingen trad hij op als verslaggever voor prijsvragen, als regelmatige afgevaardigde der Academie op de Algemene Nederlandse Taalcongressen, als voorzitter van de in de schoot der Academie opgerichte Commissie van Onderwijs en sedert 1891 als voorzitter van de bestendige Commissie voor Nieuwe Taal- en Letterkunde.

Hij werd verkozen tot onderbestuurder der genoemde Academie voor het jaar

1901 en fungeerde in 1902 als bestuurder. Bij zijn plechtige aanstelling tot deze laatste functie werd, naar de Verslagen en de Mededelingen laten blijken, door de aftredende bestuurder hulde gebracht aan de grote bedrijvigheid van de nieuwe bestuurder als secretaris van de Gentse bibliofielen, als voorzitter van het Nationaal Vlaams Verbond, als voorzitter in Vlaams-België van het Algemeen Nederlands Verbond en als voorzitter van het propaganda-comité voor de vernederlandsing van de Gentse Rijksuniversiteit.

Bij de oprichting van de door de Duitse bezetter in het leven geroepen vernederlandste universiteit te Gent in 1916 bleef hij zijn onderwijs voortzetten.

Bij K.B. van 19 januari 1919 werd aan zijn leeropdracht aan de Gentse Universiteit een einde gesteld. Hij was toen 70 jaar oud. Over zijn tien laatste levensjaren te Gent konden wij geen nadere inlichtingen inzamelen.

Julius Obrie was ridder in de Leopoldsorde (K.B. van 7 november 1903) en drager van het burgerlijk kruis 1^e klas (K.B. van 26 december 1911).

Theo LUYKX.

PUBLIKATIES VAN JULIUS OBRIE

Wet op de Verzekeringen van 11 juni 1874, in het Nederlands vertaald. Gent, 1879.

Wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid in burgerlijke zaken, in het Nederlands vertaald. Gent, 1879.

De Nederlandsche Rechtstaal. Voordracht gehouden in de Vlaamse Conferentie der Balie te Gent. Gent, 1880.

Het Nederlandsch Wetboek van Strafrecht. Voordracht gehouden in de Vlaamse Conferentie der Balie te Gent. Gent, 1886.

Het ontwerp tot herziening van het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek. Voordracht gehouden in de Vlaamse Conferentie der balie te Gent. Gent, 1887.

De Nederlandsche Rechtstaal in Noord- en Zuid-Nederland, voorgedragen op het XX^e Nederlands Taal- en Letterkundig Congres te Amsterdam. Gent, 1888.

Mijnheer Lammet. Novelle, in : *De Vlaamsche Kunstbode*, januari 1890.

Zuiverheid van Taal. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1890, pp. 106-123.

De Nederlandsche Rechtstaal inzonderheid met betrekking tot het Strafrecht. Gent, 1892.

Over een nauwere aansluiting tusschen Noord en Zuid op het gebied van Taal en Recht. Gent, 1892.

Levensbericht van Prof. Dr. M. De Vries. Gent, 1894.

Dr. F.-A. Snellaert. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1895, pp. 360-373.

Omdat hij niet durfde. Novelle, in : *Letterkundig Maandschrift*, 1900, pp. 27-35.

De Nederlandsche tekst der Belgische Wetten en Regeeringsbesluiten. Handelingen van het XXV^e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, Gent, 1900.

Verslag over het 23^e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres te Deventer. Gent, 1904.

Dr. F.-A. Snellaert herdacht. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1909, pp. 724-734.

Mr. Albert Fredericq. Rechtskundig Tijdschrift voor Vlaamsch België, 1911, pp. 4-8.

De werkzaamheden der Academie op het gebied der Rechtswetenschap. Kon. Vl. Academie. Gedenkboek van de feestviering van haar vijf en twintig jarig bestaan (1886-1911), Gent, 1912, pp. 198-204.

De beteekenis der Nederlandsche Rechtswetenschap voor den Vlaamschen Rechtsgeleerde. Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde, 1913, pp. 321-335.